

A területi tőkeállomány struktúrája és dinamikája a közép-kelet-európai regionális központokban

---

Páthy Ádám

Széchenyi István Egyetem

Regionális Tudományi és Közpolitikai Tanszék

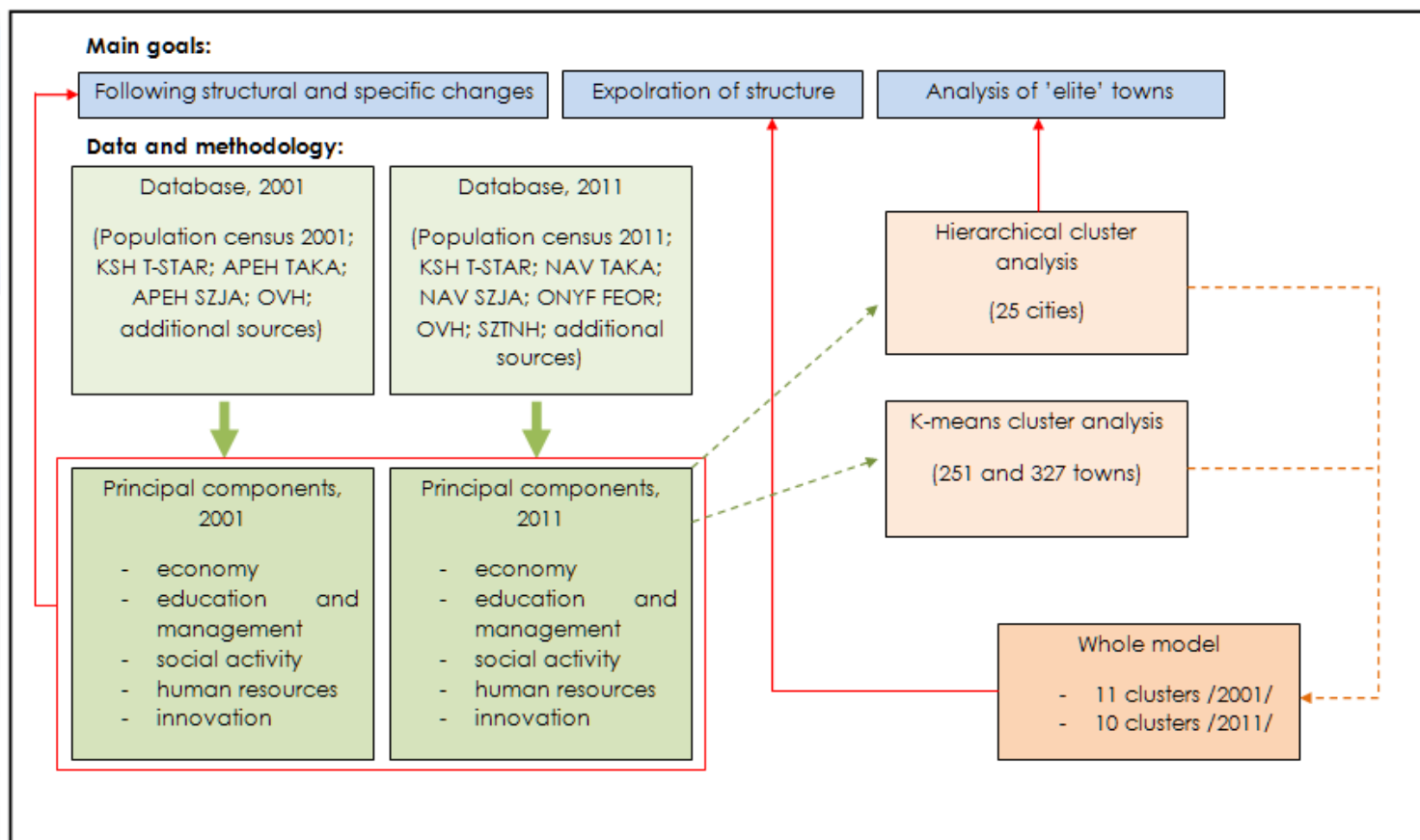
Kelet-Közép-Európa területi folyamatai, 1990-2015

A Magyar Regionális Tudományi Társaság XIII. vándorgyűlése

Eger, 2015 november 19-20.

Versenyképesség és innovációs potenciál a hazai városhálózatban (2005, 2014)

Versenyképesség és innovációs potenciál a hazai városhálózatban (2005, 2014)

Főbb következtetések:

- **Relatív stabilitás – „nyugodt” évtized**
- **A polarizáció magas szintje fennmarad, bizonyos tekintetben növekszik, a csoportokon belüli homogenitás mértékével párhuzamosan**
- **A humán tőke és az innovációs aktivitás nagymértékben koncentrálnak a városhálózat „elitjében”**
- **„Féloldalasan” fejlődő regionális központok – a tudásbázis és az innovációt támogató infrastruktúra nem feltétlenül találkozik a gazdasággal**

A humán tőke koncentrációja

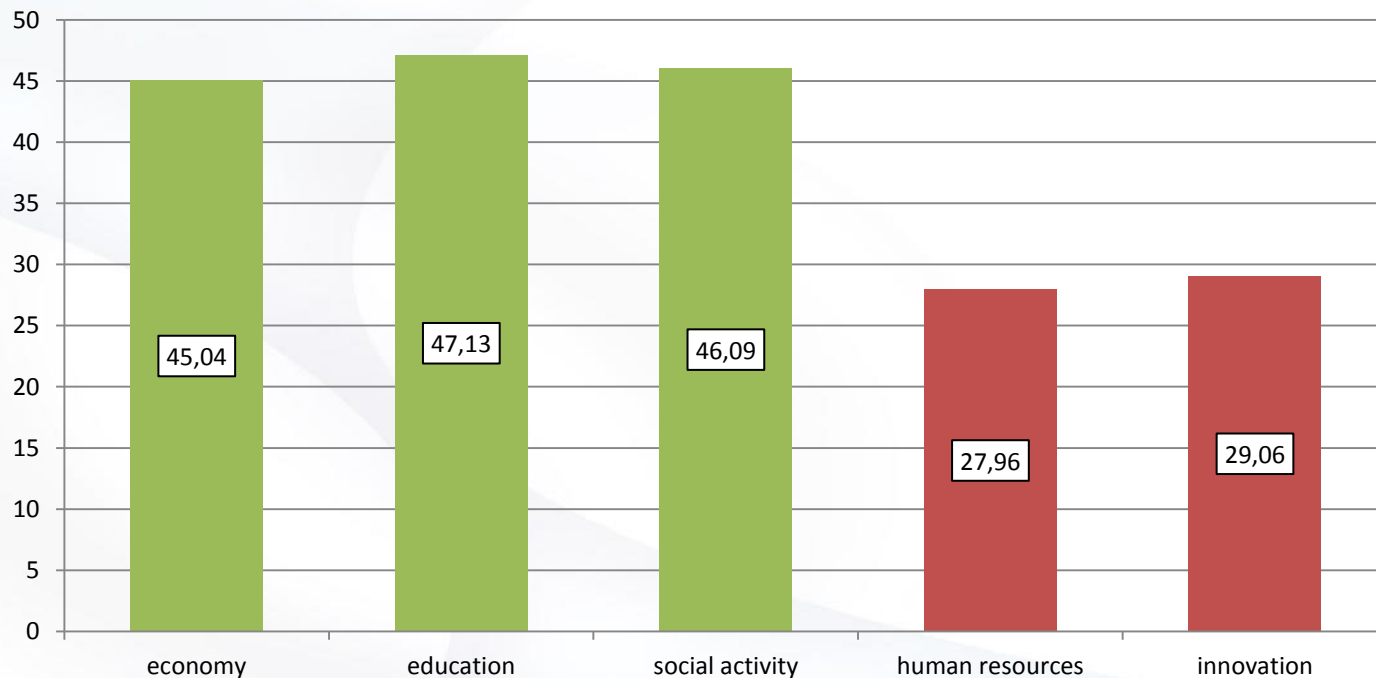
	Economy	Education	Social activity	Human resources	Innovation
Median	0,04	-0,15	-0,11	-0,30	-0,29
Skewness	0,10	0,52	0,61	3,72	5,44
Kurtosis	-0,30	-0,13	0,30	16,02	40,15
Minimum	-2,38	-2,15	-2,07	-0,66	-0,50
Maximum	2,93	3,25	4,32	6,40	10,09
Range	5,31	5,40	6,39	7,05	10,59
Above average	169	150	151	75	86
Number of towns out of std. distance					
Low	53	50	58	0	0
High	52	58	54	30	24

	Economy	Education	Social activity	Human resources
Economy				
Education	0,748			
Social activity	0,704	0,754		
Human resources	0,418	0,569	0,592	
Innovation	0,375	0,483	0,516	0,830

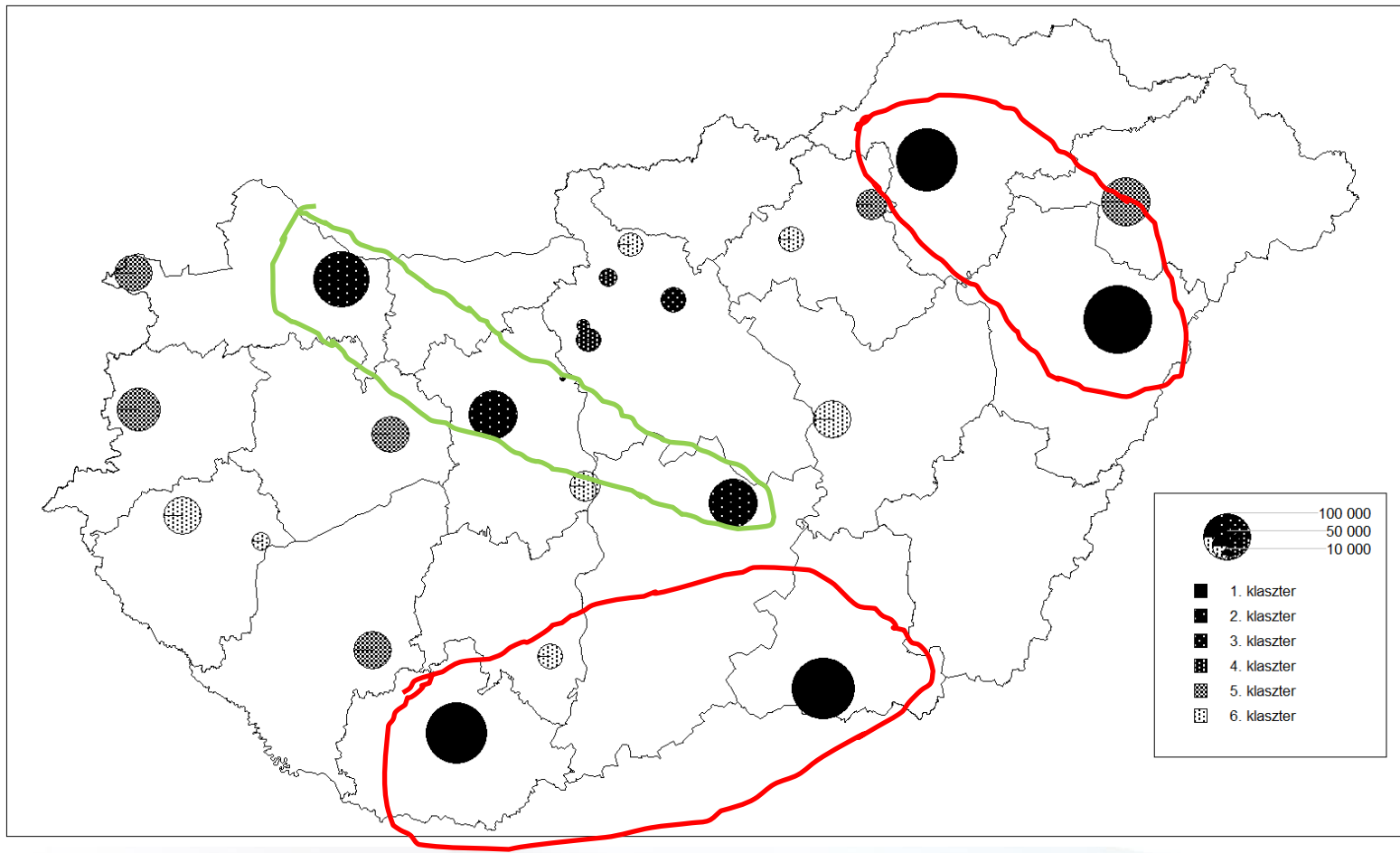
Mindössze 28 város átlag feletti mutatókkal a humán tőke és az innováció területén

A főkomponens-pontszámok kumulatív variabilitása, 2001-2011, százalék

„Féloldalas” fejlődés

Város	Helyezés		
	Gazdaság	Humán tőke	Innováció
Debrecen	75	2	1
Szeged	69	1	2
Miskolc	117	6	4
Pécs	85	4	3
Győr	14	8	5
Székesfehérvár	9	13	7
Kecskemét	41	17	6

Egy lépéssel tovább – a közép-kelet-európai regionális központok vizsgálata

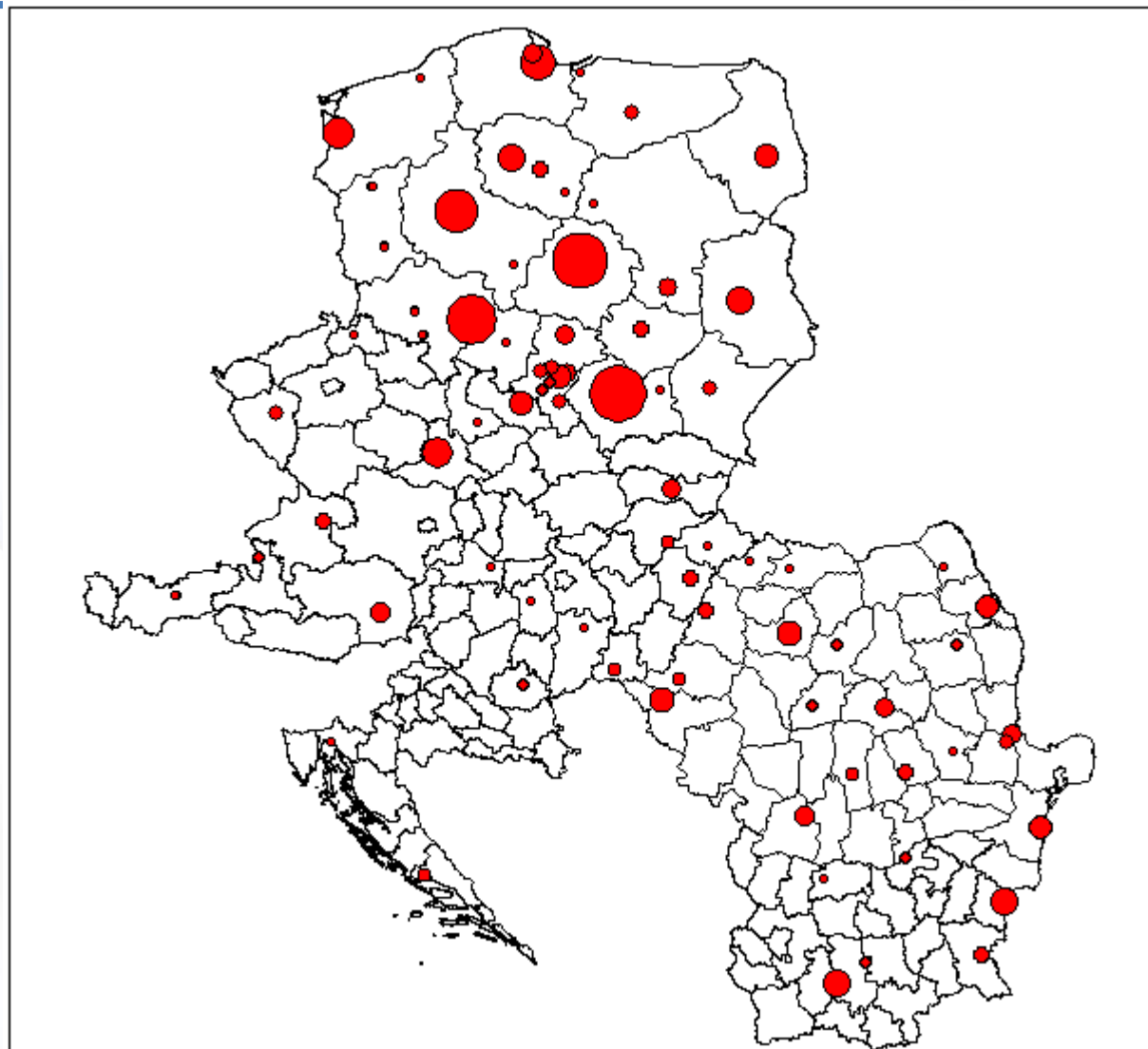
Fő vizsgálati kérdések:

- A hazai regionális központok pozicionálása a makro-regionális térben
- A materiális és immateriális tényezők szerepének súlyozása, illetve a köztük fennálló interakciók vizsgálata
- Az átalakulás tipizálható dinamikus elemeinek megragadása

Módszerek:

- Másodlagos adatelemzés a régió 100 000 lakosúnál nagyobb városaira vonatkozóan
- Öt tőketípus (gazdasági, humán, társadalmi, kulturális, infrastruktúrális)
- Első lépésben „hagyományos” mutatóképzés és klasszifikáció

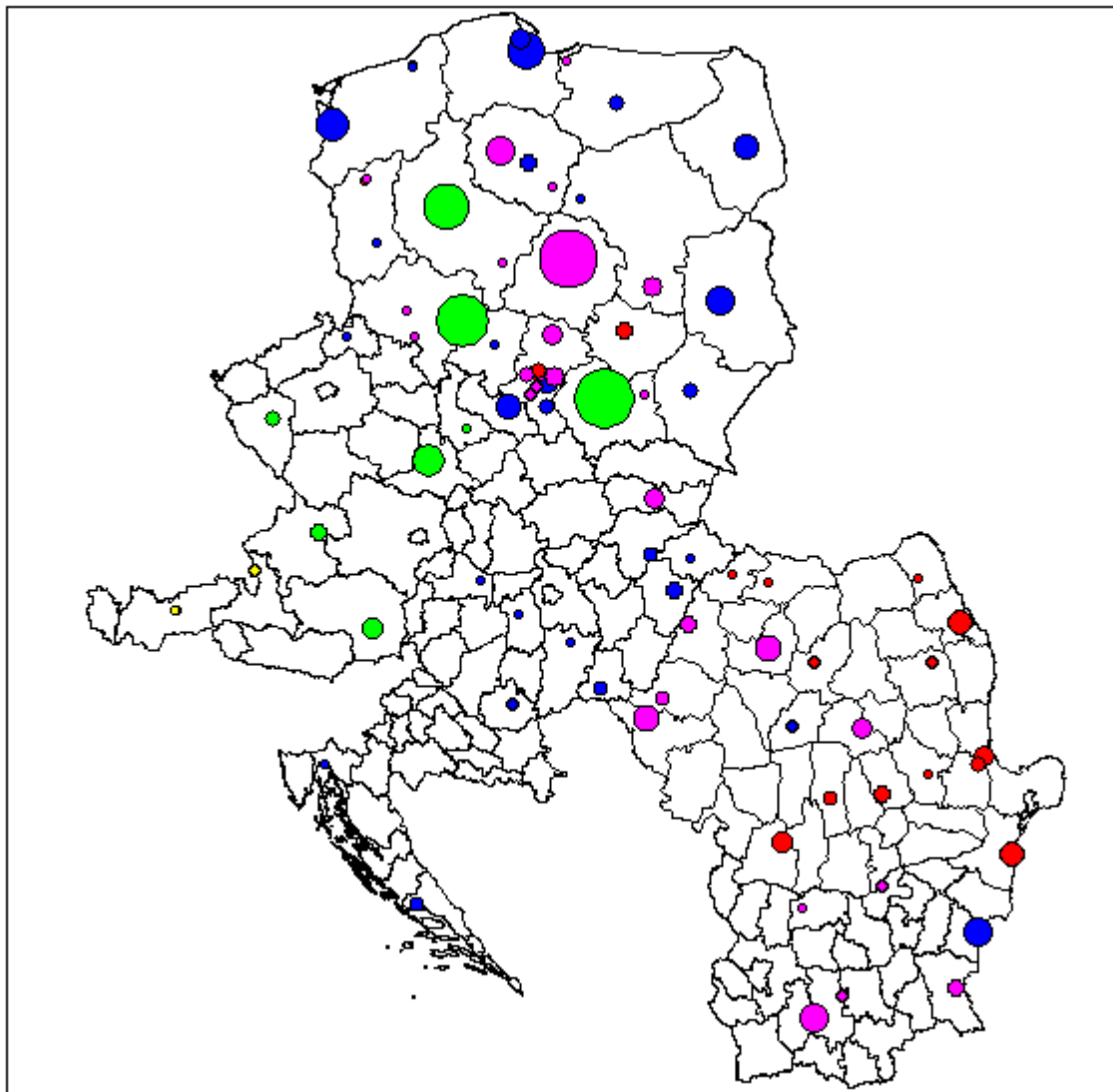

legmagasabb	pont	legalacsonyabb	pont
Salzburg	14,07	Pitesti	-5,50
Innsbruck	14,05	Baia Mare	-5,73
Graz	9,71	Ploiesti	-5,73
Krakkó	7,72	Craiova	-5,82
Brno	5,92	Galati	-6,26
Poznan	5,87	Bacau	-6,39
Linz	5,48	Satu Mare	-6,39
Wroclaw	5,36	Botosani	-6,74
Olomouc	5,07	Braila	-7,17
Plzen	4,85	Buzau	-7,57

- 1. klaszter (2 város): A kulturális és intézményi tőke kimagasló mértéke**
- 2. klaszter (8 város): A központi funkciók teljes skáláját birtokló, és kiegyensúlyozott tőkekészlettel rendelkező városok.**
- 3. klaszter (29 város): Megfelelő gazdasági potenciál, az immateriális erőforrások alacsony mértékű diverzifikációjával.**
- 4. klaszter (27 város): Városok eégtelen immateriális erőforrásokkal.**
- 5. klaszter (15 város): Leszakadók, szignifikánsan átlag alatti pozíciók minden dimenzióban.**

Általánosítható tendenciák:

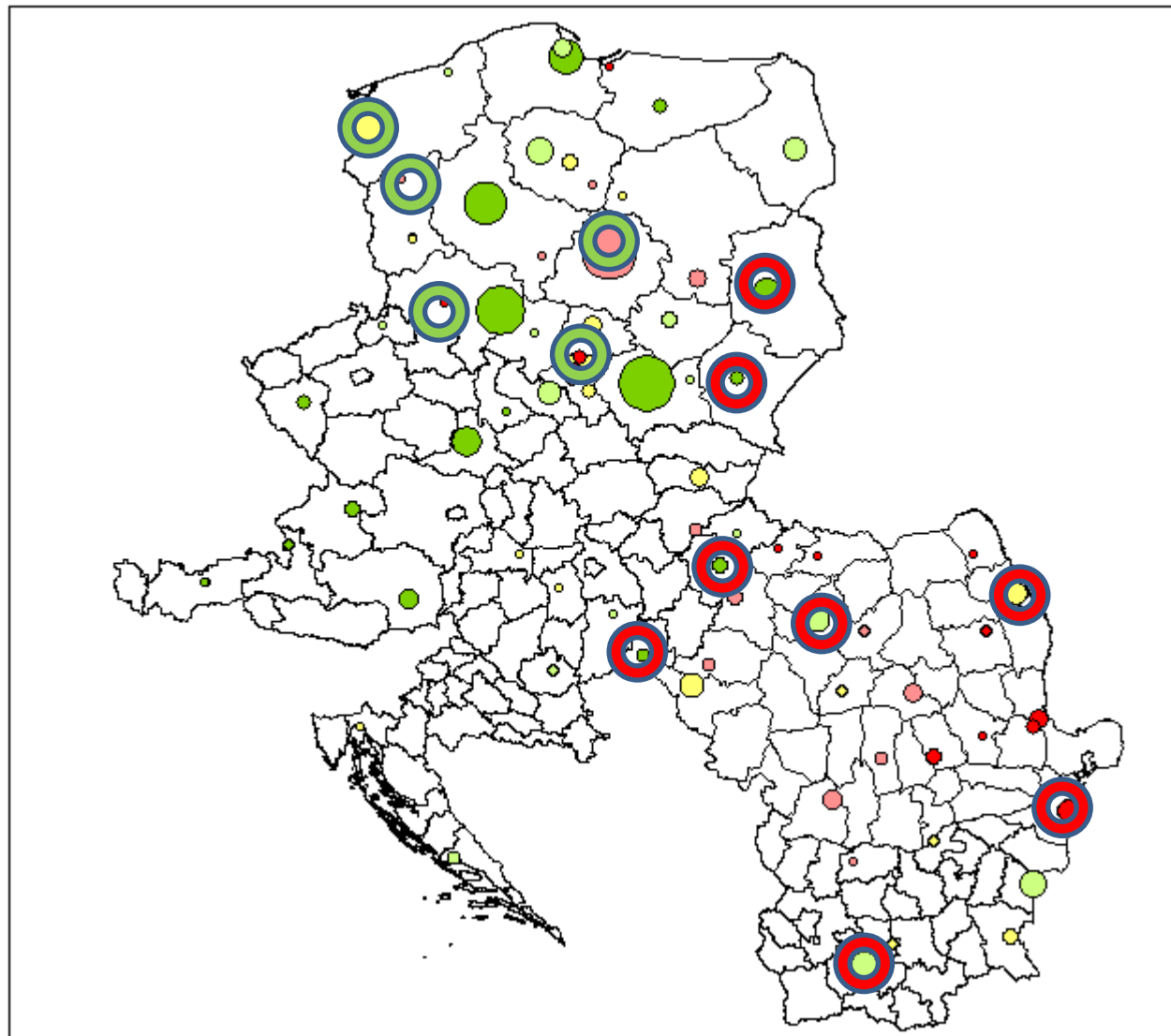
- Mérethatás
- „Nemzeti” hatás
- Nyugat-kelet lejtő

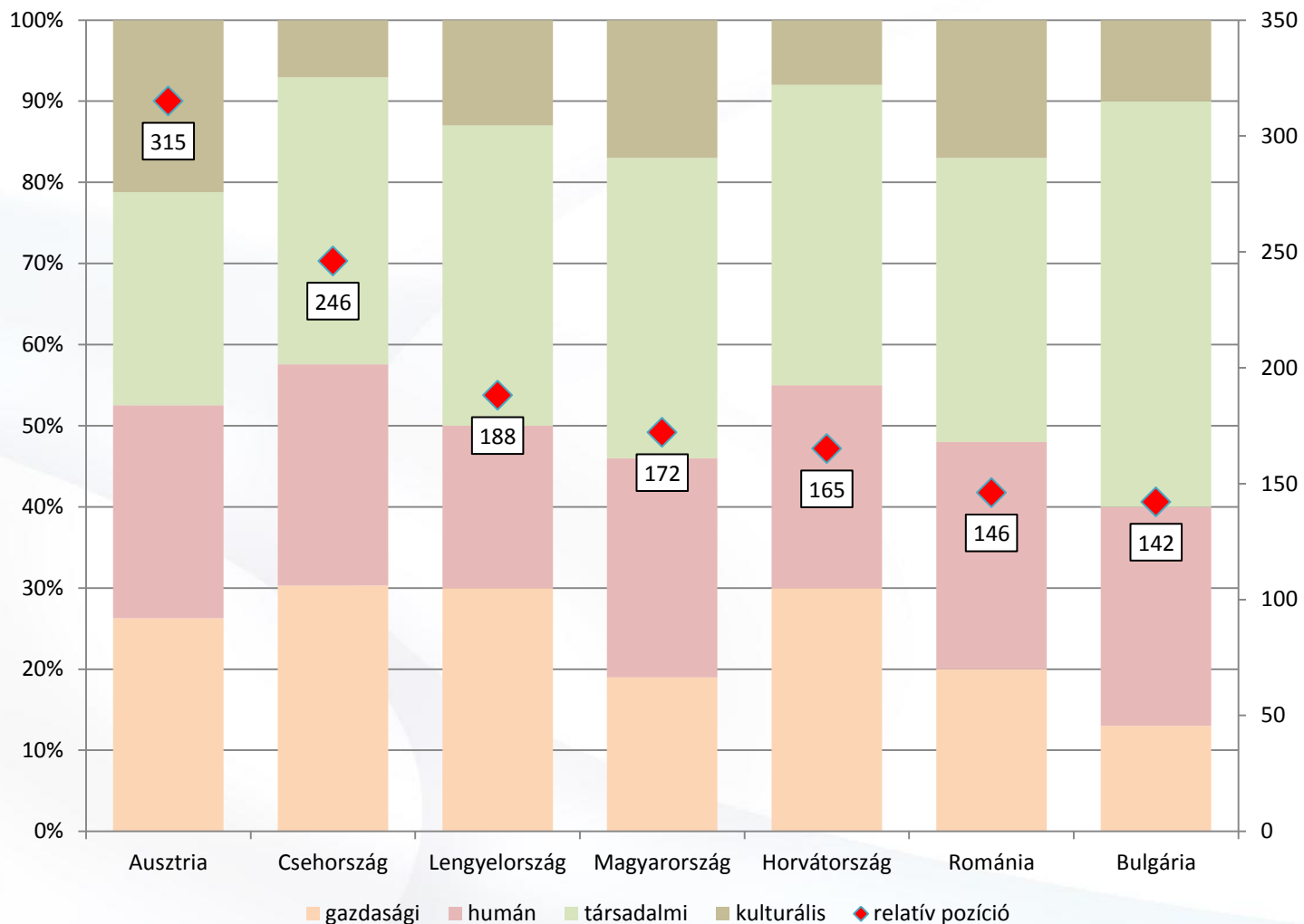
Egyedi irányok:

- A hazai városhálózatban tapasztalható féloldalasság a makro-regionális térben is fennáll

Féloldalasság és humán tőke

Vizsgálati irányok:

- A kvantifikálható tőketípusok minden dimenziójának mérése
- Funkcionális városi térségek, mint vizsgálati alapegységek
- Teljes idősorok használata a fejlődési pályák dinamikájának feltérképezéséhez

„Alapanyag” és módszerek:

- Idősoros adatbázis összeállítása
- Kvalitatív vizsgálati módszerek alkalmazása az interakciós közegek és médiumok vizsgálatához
- Az adatminőség javítása

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!

Páthy Ádám
pathya@rkk.hu